

Análisis de Desigualdad Social

Estratificación social Material de Prácticas 2

Sandra Fachelli

Departament de Sociologia i
Anàlisi de les Organitzacions,
Universitat de Barcelona

Barcelona, Abril 2013

Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat de Barcelona

Sandra Fachelli

Departament de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions

Universitat de Barcelona

sandra.fachelli@ub.edu

Grup de Recerca en Educació i Treball (<http://grupsderecerca.uab.cat/gret>)

Departament de Sociologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Diagonal 696 4ºPiso · Despacho 476 · 08034
Barcelona · Spain

Estratificación social: Una mirada sobre los titulados universitarios

El objetivo de esta práctica es reflexionar sobre la movilidad de los graduados universitarios presentados en la clase teórica y analizar la desigualdad resultante de los 8 grupos de graduados tipificados a partir de la aplicación de un modelo topológico desarrollado ad hoc para delinear el perfil de los graduados.

El primer apartado presenta brevemente las conclusiones del estudio “Les universitats catalanes, factor d’equitat i de mobilitat professional” realizado en 2010 sobre datos recogidos por AQU en 2008 para los titulados en el año 2004.

En el segundo apartado, se presentan los avances en el estudio de movilidad sobre la base de la encuesta siguiente de AQU, la realizada en el primer trimestre de 2011 a universitarios catalanes que se titularon en el curso académico 2007.

La práctica se centra en el segundo apartado y consiste en:

- 1) Reflexionar sobre la movilidad de los graduados a partir de las matrices de transición propuestas.
- 2) Analizar las desigualdades resultantes de la matriz topológica que estructura diferentes tipos de graduados y buscar relaciones con las carreras universitarias.

PRIMERA PARTE: Conclusiones sintetizadas del estudio “Les universitats catalanes, factor d’equitat i de mobilitat professional”

http://www.aqu.cat/doc/doc_76034900_1.pdf

Les universitats catalanes, factor d’equitat i de mobilitat professional**Una anàlisi sobre les relacions entre l’estatus familiar, el bagatge acadèmic i la inserció professional l’any 2008 dels titulats l’any 2004 a les universitats catalanes¹**

Jordi Planas i Sandra Fachelli²
Grup de Recerca d’Educació i Treball (GRET)

Conclusions del estudio:

El títol d’aquest document, LES UNIVERSITATS CATALANES, FACTOR D’EQUITAT I DE MOBILITAT PROFESSIONAL, se sustenta en l’anàlisi precedent de les dades obtingudes mitjançant l’enquesta als titulats universitaris del 2004 en referència a la seva inserció professional, els seus estudis i l’ocupació i els estudis dels seus pares. Responent a la pregunta que ens plantejàvem a la introducció, els resultats presentats ens permeten concloure, pel que fa al conjunt de les nostres universitats, que han jugat més aviat un paper d’ascensor social, ben al contrari del que altres han mantingut sobre el seu paper de reproductor de les diferències derivades de l’origen social dels joves filtrant-ne l’accés i/o condicionant-ne el rendiment acadèmic.

Abans que res, volem ressaltar l’alta taxa d’ocupació. El 2008 la taxa d’atur dels titulats l’any 2004 per les universitats catalanes és només del 3,1%, dada que dona la raó a Manel Castells (2006, 15) quan afirma que «...un dels errors més crassos que es repeteixen en els mitjans de comunicació al nostre país és allò que “la universitat és una fàbrica de parats”. Ni és així a Espanya (la taxa d’atur dels universitaris és molt inferior a la dels qui no passen de secundària) ni al món, com ha demostrat Martin Carnoy, en trobar una alta correlació estadística entre el nombre d’anys d’estudi i el nivell de salaris al llarg de la carrera d’una persona».

A més, en la seva tasca d’elevació del nivell d’estudis de la població de Catalunya, hem de destacar que el sistema universitari català presenta un alt nivell d’equitat pel que fa a l’origen social dels graduats. Aquest fet, d’altra banda, coincideix amb les dades presentades per l’Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE, 2007) en referència al conjunt de les universitats espanyoles en comparació de les d’altres països de l’OCDE. Ho podem constatar en els resultats següents:

¹ Agraïm a AQU Catalunya l’oportunitat que ens ha donat de disposar de les dades de l’enquesta dels titulats universitaris del 2004 a Catalunya i l’encàrrec d’analitzar-les.

² Per a la realització de l’informe sencer s’ha disposat d’una comissió de seguiment composta per tres membres del GRET: Josep M. Masjuan, Jesús Vivas i Guillem Sala. Durant l’elaboració també s’ha beneficiat dels comentaris fets pels professors Marina Subirats (UAB), Julio Carabaña (UCM), Pedro López-Roldán (UAB) i Geoff Hayward (Universitat d’Oxford). Albert Sánchez Gelabert ha col·laborat en la revisió i l’edició final de l’informe. De tota manera, la responsabilitat final del text, i sobretot dels seus possibles errors, és dels autors.

- Tot i que ens basem en estimacions aproximades, l'índex de presència dels diferents nivells educatius dels pares, si comparem el nivell educatiu dels pares dels titulats universitaris amb la mitjana de la seva generació, no és pas homogeni, però s'apropa molt a 1 tant per als qui tenen estudis primaris (0,8) com per als qui tenen estudis secundaris (0,9). Més gran és la diferència dels fills de pares amb titulació superior, que tenen un índex de presència de 2,5.
- D'una manera sintètica, en relació amb el nivell d'estudis dels pares dels titulats universitaris, podem afirmar que:
  - a) Els fills de les persones que no tenen estudis universitaris són la gran majoria de titulats universitaris el 2004, el 70%.
  - b) La majoria relativa de graduats (el 40%) provenen de famílies amb nivell d'estudis primaris o inferiors.
  - c) Hi ha molt poques diferències en les oportunitats d'accés a les titulacions universitàries entre els fills que vénen de famílies amb estudis primaris o inferiors i els qui van néixer en famílies amb estudis secundaris.
  - d) Els fills de titulats universitaris, tot i ser minoria a la universitat actual, continuen tenint moltes més oportunitats d'accedir-hi que els nascuts en famílies sense estudis superiors.
- El segon resultat que volem subratllar és l'elevada mobilitat ocupacional ascendent dels titulats respecte dels seus pares, tot i tractar-se d'una comparació entre una generació, la dels pares, que es troba al final de la seva carrera professional i una altra, la dels fills, que amb prou feines l'ha iniciada. Observem que el sistema universitari està facilitant que els seus titulats se situïn majoritàriament, tan sols quatre anys després d'haver acabat els seus estudis, en ocupacions jeràrquicament superiors a les dels seus pares. Això no vol dir necessàriament que l'ocupació en què treballen satisfaci totes les expectatives dels nous titulats, tot i que les dades presentades ens fan pensar que s'hi apropa, ja que veiem que el percentatge dels qui consideren que la seva ocupació és adequada als seus estudis és del 80% i que el conjunt dels entrevistats valoren globalment la formació rebuda amb un notable. En aquest aspecte no observem diferències significatives per raó de les notes d'accés ni d'expedient acadèmic.
- Aquest fenomen es reflecteix també en el fet que els titulats que tenen les posicions ocupacionals més altes són fills de famílies d'origen molt divers i en proporcions similars per a cadascun dels estrats socials dels pares.

En sentit estricte, amb les dades disponibles, només podem parlar de mobilitat ocupacional intergeneracional, i no de mobilitat social. Una veritable mobilitat social tan sols succeeix quan es produeixen canvis en la posició relativa respecte de la seva generació, ja que la mobilitat ocupacional intergeneracional podria ser deguda simplement al canvi de les oportunitats ocupacionals d'una generació a l'altra, és a dir, a la mobilitat estructural.

De tota manera, en el cas que fos així, el fet que els titulats del 2004 tinguin, ja el 2008, una ocupació majoritàriament superior a la dels seus pares ens indica que

la seva inserció es correspon, com a mínim, amb els canvis en la demanda de treball i, consegüentment, amb l'evolució de l'estructura social.

Aquests resultats superiors han de ser, però, matisats. Hem observat diferències, sovint subtils, entre els titulats, per raó del nivell d'estudis i de l'ocupació del pare o la mare, principalment en les probabilitats d'accés a cicles curts o llargs, en certes carreres, en la continuació d'estudis després de titular-se, en la mobilitat geogràfica i en l'accés als nivells alts d'ocupació. També observem diferències pel que fa a la combinació d'estudis i feina. Per contra, no observem diferències per l'origen social en les notes d'accés, en l'expedient acadèmic, en la distribució per àrees ni en els ingressos i la qualitat de l'ocupació. Recerques precedents ja han mostrat resultats similars en referència a la baixa relació, per als titulats universitaris, entre el seu origen social, les seves actituds, els seus comportaments i la seva motivació pels estudis (MASJUAN, 2005, 127). La discriminació social, en canvi, es mostra de manera més clara en etapes anteriors a la universitària, tal com mostren els resultats de l'enquesta PISA per a l'educació secundària (PISA, 2006, 104, 107).

- Només observem alguna mena de discriminació per l'origen social, d'una banda, per la presència relativa més gran de graduats amb pares amb nivell d'estudis superiors, tot i que actualment, en termes absoluts, constitueixen una minoria; i, de l'altra, pel fet de la presència més gran d'estudiants fills de pares amb nivell d'estudis i estatus ocupacional baixos en les titulacions de cicle curt. Finalment, la discriminació també es manifesta per la lleugera probabilitat més alta d'ocupar llocs de treball del nivell més elevat entre els titulats que tenen pares amb un nivell d'ocupació també elevat.

A més d'aquests resultats sobre la funció social de les nostres universitats, les dades analitzades ens proporcionen altres resultats d'interès, tant per a la societat en general com per a pares i alumnes d'universitats i, particularment, per a la col·lectivitat universitària.

Els estudiants de totes les universitats no són iguals, ni ells ni els pares. No ho són ni en les notes d'accés, ni en el rendiment acadèmic, ni en la presència d'homes i de dones, ni pel que fa a la seva inserció professional:

- Tot i que sense presentar diferències molt grans, les universitats catalanes són heterogènies pel que fa a l'estatus ocupacional i el nivell d'estudis dels pares dels seus titulats. En una posició intermèdia es troben la Universitat de Barcelona, on estan lleument sobrerrepresentats els pares amb estudis primaris, la Universitat Autònoma de Barcelona, amb una lleu sobrerrepresentació tant dels pares amb nivell d'estudis superiors com amb estatus ocupacional alt, i la Universitat de Vic, on estan lleument sobrerrepresentats els pares amb estatus ocupacional alt. En els extrems trobem, en una banda, la Universitat Pompeu Fabra i, en l'extrem oposat, la Universitat de Girona, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat de Lleida. La Universitat Pompeu Fabra destaca perquè hi estan sobrerrepresentats els pares amb un nivell alt d'estudis i d'estatus ocupacional, mentre que a la Universitat de Girona, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat de Lleida estan sobrerrepresentats els pares amb un nivell d'estudis primaris o inferiors i amb un estatus ocupacional baix. Això ens indica que les universitats de fora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

han jugat un paper clau en la democratització social del sistema universitari català.

- Les universitats són també diverses pel que fa a la nota d'accés dels seus titulats i al seu expedient acadèmic. Però també en aquest cas les diferències no són gaire grans i van en sentit divers segons les universitats.
- Les diferències més grans en els resultats d'inserció es donen segons l'àrea dels estudis i el gènere. Això és parcialment redundat perquè, en una part important de les àrees que tenen millor inserció, les dones hi tenen menys presència, com és el cas dels estudis de l'Àrea Tècnica.
- Tot i que actualment la presència de les dones entre els titulats universitaris depassa el 60%, dos reptes continuen pendents pel que fa a la discriminació per gènere: la distribució desigual per àrees i carreres i la transferència de les oportunitats i els resultats educatius en oportunitats laborals. La principal discriminació, entre resultats acadèmics i inserció professional, l'observem per raó del gènere i en detriment de les dones. Podrà una societat que es vol legitimar pels principis meritocràtics mantenir aquesta discriminació sense posar-ne en dubte els fonaments?
- En un marc globalment caracteritzat per les diferències lleus respecte de la majoria de factors del rendiment acadèmic i de la inserció professional, les diferències en la inserció professional per raó de gènere continuen sent les més agudes, sobretot pel que fa a la retribució.

Per acabar, recordem, un cop més, que estem analitzant la inserció professional dels joves titulats universitaris només quatre anys després d'haver acabat els estudis, i que pot ser que factors relacionats amb el capital econòmic, cultural i social de les famílies dels titulats no hagin tingut temps de mostrar tota la seva influència.

Finalment, volem fer una consideració de caràcter general derivada dels resultats obtinguts en relació amb les profundes reformes en curs en el nostre sistema universitari: globalment, podem fer una avaluació força positiva del paper que les universitats catalanes han jugat en l'equitat i la mobilitat ocupacional dels joves. Aquest fet ens ha de dur a una reflexió a fi d'evitar que els efectes dels canvis en curs puguin reduir la funció d'equitat i de mobilitat ocupacional que ha jugat el nostre sistema universitari. A tall d'exemple, hauríem de ser conscients dels efectes que la introducció de l'obligació dels estudis a jornada completa derivada de l'avaluació continuada pugui tenir, si no va acompanyada d'un sistema de beques més generós, en dificultar l'accés al sistema universitari català dels fills d'origen social baix, atès que els resultats ens mostren que la dedicació a temps complet als estudis té una clara relació amb l'origen social dels estudiants. En el mateix sentit, els resultats presentats ens haurien de fer reflexionar sobre el paper de les universitats públiques de fora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que, en haver acollit un percentatge superior d'estudiants provinents de famílies amb estatus ocupacional baix, han jugat un paper clau en la democratització dels estudis universitaris.

SEGUNDA PARTE: Avances en el análisis de la segunda encuesta de AQU

1. Algunos indicadores de movilidad absoluta: Graduados encuestados en 2011.

La encuesta de AQU nos ofrece una clasificación ocupacional diferente al conocido esquema de clases de Erikson y Goldthorpe, y es la que utilizamos para este análisis, pues está directamente disponible para los padres y madres de graduados.

En este sentido lo que hemos hecho es homologar esa clasificación para el caso de los hijos e hijas. Para ello hemos seguido el criterio metodológico desarrollado en Planas y Fachelli (2010) que consiste en considerar el máximo nivel ocupacional del padre o de la madre del graduado o graduada y clasificar a estos hijos en las siguientes categorías:

1. Dirección: trabajadores por cuenta ajena que realizan tareas directivas.
2. Técnico Superior: trabajadores por cuenta ajena que no ejercen funciones de dirección, pero que para acceder al trabajo necesitan tener título universitario o que sus funciones requieren formación universitaria. Esta categoría incluye a los Trabajadores por cuenta propia que para realizar el trabajo necesitan tener título universitario o que las funciones requieren formación universitaria.
3. Calificado: trabajadores por cuenta ajena que no ejercen funciones de dirección, que no les pidieron título universitario o que las funciones no requieren formación universitaria y que el trabajo no es un trabajo "no calificado".
4. Cuenta propia: trabajadores que cumplen esta condición pero que para realizar el trabajo no necesitan tener título universitario o que sus funciones no requieren formación universitaria.
5. No calificado: trabajadores por cuenta ajena que no cumplen las condiciones anteriores y las funciones que desarrollan son "no cualificadas".

Para explorar la movilidad ocupacional absoluta y relativa aplicamos la metodología habitual para este tipo de estudios, que no detallamos aquí y que puede consultarse en Fachelli y López-Roldán, 2012³.

La relación entre la población de titulados universitarios ocupados a tiempo completo y sus padres, se muestra a continuación:

---

³ Fachelli, S. y López-Roldán, P. (2012). *Análisis de datos estadísticos. Análisis de movilidad social*. Universitat Autònoma de Barcelona. Website: <http://ddd.uab.cat/record/88747>

Tabla 1: Distribución de la categoría ocupacional de padres (Origen) e hijos (Destino)
Relación entre categorías ocupacionales de padres e hijos

Cataluña, 2011		Clase de Destino (Hijos e hijas)					Total	%
		Dirección	Técnico Superior	Cualificado	Cuenta propia	No Cualificado		
Clase de origen (Padre o Madre)	Dirección	426	720	191	20	8	1365	16,3
	Téc. Superior	541	1074	263	33	21	1932	23,0
	Cualificado	614	1293	406	17	50	2380	28,4
	Cuenta propia	464	871	271	33	23	1662	19,8
	No Cualificado	251	559	208	8	26	1052	12,5
	Total	2296	4517	1339	111	128	8391	100,0
	Porcentaje	27,4	53,8	16,0	1,3	1,5	100,0	

$\chi^2 = 77,386$ (0,000); V de Cramer= 0,048

Vemos que la muestra total n es de 8.391 titulados, los totales marginales de fila reflejan la clase de Origen representada por la máxima categoría ocupacional del padre o la madre y en los totales marginales de columna se representan los valores absolutos de la clase de Destino, expresada por la categoría ocupacional de los titulados universitarios. Cabe destacar que el 97,2% de los titulados se acumula en tres de las cinco categorías ocupacionales: dirección, técnico superior y cualificado.

Si bien existe asociación entre origen y destino, el hecho que la V de Cramer sea tan baja, nos está hablando de que los graduados universitarios han logrado una movilidad que se acerca a los niveles de independencia, es decir, que el origen no los está condicionando para insertarse en el mercado laboral.

Tabla 2: Padres e hijos según categorías ocupacionales
Categorías ocupacionales de padres e hijos

Cataluña, 2011	Padres (1)	Hijos (2)	Diferencia (1) - (2)
Dirección	16,3	27,4	-11,1
Téc. Superior	23,0	53,8	-30,8
Cualificado	28,4	16,0	12,4
Cuenta propia	19,8	1,3	18,5
No Cualificado	12,5	1,5	11,0
Total	100,0	100,0	0,0

Fuente: elaboración propia sobre Fachelli y Planas (2012)

Podemos destacar que los padres que realizan trabajos por cuenta propia y no cualificado llegan al 32%, en cambio sus hijos no superan el 2,8% en estas categorías.

La movilidad absoluta total es del 76%, compuesta por el movimiento ascendente (60%) y el descendente (16%). Las posiciones similares entre padres e hijos es el 23,4%. La descomposición entre hijas e hijos da guarismos semejantes, aunque las mujeres muestran un leve aumento de la movilidad ascendente.

Tabla 3: Tasas de Movilidad absoluta por sexo

Movilidad	Todos	Mujeres	Varones
Total	76,6	77,6	75,2
Ascendente	60,5	61,9	58,7
Descendente	16,1	15,7	16,5

Inmovilidad	23,4	22,4	24,8
-------------	------	------	------

Fuente: elaboración propia sobre Fachelli y Planas (2012)

Al observar las distintas tareas realizadas por los titulados según origen social es interesante advertir que la influencia del origen de los padres sobre la ocupación del hijo no es importante, pues los titulados están relativamente representados en forma similar provengan del origen que provengan

Tabla 4: Distribución de la categoría de los hijos según origen social

Cataluña, 2011		Clase de Destino (Hijos e hijas)					Total
		Dirección	Téc. Superior	Cualificado	Cuenta propia	No Cualificado	
Clase de origen (Padres)	Dirección	31,2	52,7	14,0	1,5	0,6	100,0
	Téc. Superior	28,0	55,6	13,6	1,7	1,1	100,0
	Cualificado	25,8	54,3	17,1	0,7	2,1	100,0
	Cuenta propia	27,9	52,4	16,3	2,0	1,4	100,0
	No Cualificado	23,9	53,1	19,8	0,8	2,5	100,0

Fuente: Fachelli y Planas (2012) sobre la base de AQU 2011

La excepción la conforman las categorías extremas de los hijos directores, pues provienen de padres directores un 31% mientras que lo que provienen de padres no cualificados son un 24%.

En el caso de la división por sexo la misma conclusión se mantiene en términos de la relativa equidad, dado que lleguen a donde lleguen los graduados hay una distribución similar por origen. Sin embargo, aparece aquí la diferenciación entre sexos, los varones predominan en posiciones más altas y las mujeres en las más bajas.

Tabla 5: Distribución de la categoría de las hijas e hijos según origen social

Clase de origen (Padre o Madre)	Hijas ocupadas							Hijos ocupados						
	1	2	3	4	5	Total	1	2	3	4	5	Total		
Dirección	26,4	59,1	12,9	0,9	0,7	100	36,9	45,2	15,3	2,1	0,5	100		
Téc. Superior	24,9	59,0	14,0	1,2	1,0	100	32,2	51,1	13,1	2,4	1,2	100		
Cualificado	21,1	60,5	16,1	0,3	2,0	100	32,8	45,0	18,6	1,4	2,2	100		
Cuenta propia	25,1	57,2	15,1	1,1	1,5	100	32,2	45,2	18,1	3,3	1,2	100		
No Cualificado	20,7	57,1	19,1	0,6	2,5	100	29,0	46,8	20,8	1,0	2,5	100		

Fuente: Fachelli y Planas (2012)

Los elementos analizados hasta el momento nos permiten concluir que los graduados universitarios tienen un alto nivel de movilidad ocupacional frente a sus padres y que, consecuentemente, la universidad ha brindado recursos para dicho posicionamiento.

2. Matriz Topológica: 8 grupos de graduados

A partir de una tabla de movilidad Hauser (1978; 1979) define los modelos topológicos como aquellos donde se pueden agrupar las casillas de la tabla en un número K de subconjuntos, mutuamente exclusivos y exhaustivos, que se caracterizan por compartir un parámetro común de interacción, que refleja la densidad de la movilidad o inmovilidad de cada una en relación al resto.

Siguiendo las aportaciones generales de Hauser hemos explorado diversas alternativas con el fin de encontrar los patrones o rasgos principales que caracterizan al grupo de graduados universitarios. No presentaremos el proceso completo, simplemente comentamos que el modelo log-lineal empleado ajusta con un nivel de significatividad del 0,058.

La matriz que hemos diseñado para describir las relaciones entre las diferentes casillas de la tabla de movilidad de los graduados universitarios se presenta a continuación:

Matriz topológica					
7	8	5	3	1	Barreras relativas (Matrices 1, 2 y 3) Deseabilidad relativa (Matrices 4, 5 y 6) Ventajas relativas (Matrices 7 y 8)
5	7	4	3	1	
4	5	4	2	1	
5	6	4	3	1	
4	5	4	2	1	

Este modelo describe 8 comportamientos del colectivo de graduados que se expresan en las siguientes matrices de diseño:

Matriz 1	Matriz 2	Matriz 3	Matriz 4
0 0 0 0 1	0 0 0 0 0	0 0 0 1 0	0 0 0 0 0
0 0 0 0 1	0 0 0 0 0	0 0 0 1 0	0 0 1 0 0
0 0 0 0 1	0 0 0 1 0	0 0 0 0 0	1 0 1 0 0
0 0 0 0 1	0 0 0 0 0	0 0 0 1 0	0 0 1 0 0
0 0 0 0 1	0 0 0 1 0	0 0 0 0 0	1 0 1 0 0
Matriz 5	Matriz 6	Matriz 7	Matriz 8
0 0 1 0 0	0 0 0 0 0	1 0 0 0 0	0 1 0 0 0
1 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 1 0 0 0	0 0 0 0 0
0 1 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0
1 0 0 0 0	0 1 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0
0 1 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0

Fuente: elaboración propia

Estos comportamientos pueden ser sintetizados de la siguiente manera:

- Bajo el concepto de titulados con barreras relativas para acceder a posiciones ocupacionales hemos englobado tres grupos cada uno con un perfil diferente pero que en general se caracterizan por no haber rentabilizado aún la educación superior en términos de movilidad (matrices 1, 2 y 3)
- En términos de deseabilidad relativa de alcanzar ciertas posiciones identificamos a dos grandes grupos de titulados, ambos sin ventaja de origen, esto es, que la posición de los padres no juega a favor de alcanzar rápidamente una alta posición ocupacional, sino que alcanzan dichas posiciones por mérito propio. Estos grupos son aquellos titulados que logran rentabilizar la educación

(matrices 5 y 6) y aquellos que están en camino a lograrlo pero que mayormente desempeñan todavía ocupaciones calificadas (matriz 4).

c) Finalmente, identificamos dos grupos con ventajas relativas, es decir, donde el origen del que provienen facilita un posicionamiento en los mejores puestos de trabajo (matrices 7 y 8)

Los resultados más detallados y sobre los cuales se debe realizar el ejercicio reflexivo se presentan a continuación.

Características generales			Aún no han rentabilizado			Sin ventaja de origen			Con ventaja	
Sexo, edad y nivel educativo de los padres		Prom.	MTU1	MTU2	MTU3	MTU4	MTU5	MTU6	MTU7	MTU8
Sexo	1 Mujer	58,8	59,4	32,0	36,0	54,5	61,0	65,7	56,6	61,1
	2 Varón	41,2	40,6	68,0	64,0	45,5	39,0	34,3	43,4	38,9
Edad	Media	30,2	31,2	31,7	31,8	31,0	30,0	30,2	29,5	29,3
Nivel educativo de los padres	1 Primario o sin estudios	38,1	50,8	68,0	18,6	50,9	43,4	60,8	9,5	11,0
	2 Uno con estudios medios	12,7	18,0	4,0	16,3	14,2	13,6	14,5	9,5	8,5
	3 Dos con estudios medios	18,0	14,1	8,0	22,1	18,2	17,9	19,9	16,5	19,9
	4 Uno con estudios superiores	16,6	11,7	16,0	23,3	9,6	14,4	3,8	32,0	29,0
	5 Dos con estudios superiores	14,5	5,5	4,0	19,8	7,1	10,7	1,0	32,6	31,6
Variables vinculadas con la ocupación		Prom.	MTU1	MTU2	MTU3	MTU4	MTU5	MTU6	MTU7	MTU8
Nivel de estudios requeridos	1 Titulación específica	61,7	4,7	4,0	3,5	35,0	69,2	79,9	72,6	79,3
	2 Titulación universitaria	21,0	5,5	,0	2,3	20,9	21,6	20,1	23,6	20,7
	3 Ninguna titulación	17,2	89,8	96,0	94,2	44,1	9,3		3,8	
Ámbito de la empresa	1 Público	33,4	36,7	4,0		28,3	35,7	40,3	32,0	37,4
	2 Privado	66,6	63,3	96,0	100,0	71,7	64,3	59,7	68,0	62,6
Lugar donde trabaja	1 Barcelona	66,1	59,4	56,0	59,3	67,8	67,4	57,6	66,3	67,9
	2 Tarragona	10,9	11,7	24,0	12,8	12,0	10,6	13,7	9,5	7,8
	3 Girona	9,1	14,1	8,0	12,8	8,9	8,5	12,4	8,5	7,8
	4 Lleida	5,7	4,7	8,0	9,3	5,5	5,4	9,0	5,1	5,1
	5 Fuera de Catalunya	8,2	10,2	4,0	5,8	5,8	8,0	7,3	10,6	11,4
Rama económica	1 Industria, agricultura y pesca	14,0	14,1	20,0	11,6	17,4	12,8	11,8	13,9	12,4
	2 Construcción	5,0	1,6	12,0	9,3	4,8	5,1	4,6	5,2	4,9
	3 Comercio, transport y	7,2	31,3	20,0	26,7	9,6	6,3	2,4	6,8	3,9
	4 TIC's	8,3	3,9	20,0	16,3	9,1	8,5	6,5	8,0	7,5
	5 Finanzas	7,2	4,7		3,5	9,4	6,9	6,4	6,6	5,8
	6 Serv. empresariales	12,1	5,5	8,0	26,7	11,1	11,9	10,9	13,9	12,6
	7 Servicio público	7,6	20,3			14,2	6,6	3,0	4,7	4,0
	8 Educación y cultura	24,1	8,6	12,0	2,3	13,9	27,1	35,6	25,7	28,6
	9 Sanidad y Atención social	14,4	10,2	8,0	3,5	10,4	14,7	18,7	15,1	20,3
Calidad de la ocupación	Entre 0 y 100 (media general)	66,7	32,2	60,4	56,7	58,9	69,1	70,6	71,6	71,8
Variables vinculadas al proceso de estudio		Prom.	MTU1	MTU2	MTU3	MTU4	MTU5	MTU6	MTU7	MTU8
Estudios y trabajo durante la carrera	1 Estudiante	30,9	36,7	36,0	24,4	24,4	30,6	34,8	35,3	36,1
	2 Tiempo Parcial relacionado	25,0	14,1	8,0	33,7	20,5	26,2	23,3	26,7	32,2
	3 Tiempo Parcial no relacionado	13,5	19,5	8,0	9,3	15,4	12,9	14,2	13,8	9,0
	4 Tiempo Completo relacionado	22,8	9,4	36,0	19,8	26,4	24,1	22,0	18,9	18,1
	5 Tiem. Completo no	7,8	20,3	12,0	12,8	13,3	6,1	5,6	5,2	4,6
Universidades públicas	1 Universidad de Barcelona	26,4	34,4	20,0	15,1	25,8	27,6	24,6	25,8	26,8
	2 U. Autónoma de Barcelona	21,8	28,1	24,0	27,9	22,0	21,9	20,0	20,6	23,8
	3 U. Politécnica de Cataluña	16,6	3,1	16,0	18,6	18,9	16,2	10,9	19,5	15,0
	4 U. Pompeu Fabra	7,2	3,1	12,0	4,7	6,9	6,7	5,1	9,1	10,1
	5 U. de Girona	8,8	12,5	4,0	12,8	8,9	8,3	12,2	7,2	8,2
	6 U. de Lleida	7,0	6,3	4,0	7,0	5,9	6,8	12,1	6,7	5,6
	7 U. Rovira Virgili	12,2	12,5	20,0	14,0	11,6	12,5	15,3	11,1	10,6
Ciclo	1 Primer Ciclo	42,8	33,6	44,0	34,9	43,0	44,8	49,6	36,9	40,8
	2 Primero y Segundo ciclo	42,5	53,1	28,0	48,8	41,6	40,0	36,2	48,6	47,9
	3 Segundo ciclo	14,7	13,3	28,0	16,3	15,4	15,2	14,2	14,5	11,3
Clasificación académica/profesional de titulaciones	1 Blandas aplicadas	35,4	38,3	32,0	26,7	32,0	36,5	40,1	34,9	36,1
	2 Blandas no aplicadas	13,0	36,7	24,0	17,4	16,3	11,8	11,8	11,2	9,2
	3 Duras aplicadas	46,9	20,3		54,7	47,4	46,9	44,9	48,2	49,2
	4 Duras no aplicadas	4,7	4,7	44,0	1,2	4,2	4,8	3,2	5,7	5,6
Titulaciones por tipo	1 Licenciatura	41,9	64,8	44,0	46,5	46,2	39,3	36,1	44,2	38,3
	2 Ingeniería	11,2	1,6	8,0	16,3	10,6	11,8	8,6	12,8	11,1
	3 Diplomatura	27,8	25,8	24,0	18,6	23,2	30,5	35,8	24,4	27,8
	4 Ing. Técnica	15,1	7,8	20,0	16,3	19,8	14,3	13,8	12,5	13,1
	5 Medicina y veterinaria	3,2				,1	3,1	4,5	4,7	8,2
	6 Arquitectura	,7		4,0	2,3	,2	,7	,9	1,0	1,4
	7 Odontología	,2					,3	,3	,4	,1
Duración de los estudios	1 1 año	5,1	7,0		5,8	4,8	5,8	4,4	5,0	3,6
	2 2 años	19,4	12,5	20,0	10,5	17,1	20,8	23,8	19,3	17,5
	3 3 años	17,6	14,1	16,0	11,6	15,6	18,3	19,6	16,6	20,6
	4 4 años	18,1	20,3	12,0	15,1	18,5	17,6	15,8	19,0	20,3
	5 5 años	14,7	22,7	12,0	17,4	14,5	13,4	16,5	15,7	14,9
	6 6 años	10,5	10,2	12,0	9,3	10,7	10,4	8,0	11,6	11,1
	7 7 años o más	14,7	13,3	28,0	30,2	19,0	13,7	11,9	12,8	12,0
Número de casos		8391	128	25	86	2013	3048	871	1500	720
Porcentaje		100,0	1,5	0,3	1,0	24,0	36,3	10,4	17,9	8,6

Titulaciones MTU1	%	Titulaciones MTU2	%	Titulaciones MTU3	%
Llicenciatura en Història	8,6	Enginyeria Tècnica Industrial (Electricitat)	12,0	Diplomatura en Ciències Empresarials	12,8
Diplomatura en Ciències Empresarials	6,3	Belles Arts	8,0	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	8,1
Diplomatura en Relacions Laborals	6,3	Diplomatura en Ciències Empresarials	8,0	Enginyeria en Informàtica	7,0
Llicenciatura en Filosofia	4,7	Diplomatura en Relacions Laborals	8,0	Llicenciatura en Economia	4,7
Llicenciatura en Ciències del Treball	3,9	Llicenciatura en Ciències del Treball	8,0	Llicenciatura en Història de l'Art	4,7
Llicenciatura en Geografia	3,9	Arquitectura	4,0	Enginyeria Agronòmica	3,5
Llicenciatura en Història de l'Art	3,9	Criminologia	4,0	Enginyeria de Telecomunicacions	3,5
Diplomatura en Gestió i Administració Pública	3,1			Llicenciat en Publicitat i Relacions Públiques	3,5
Llicenciat en Pedagogia	3,1			Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	3,5
Llicenciat en Sociologia	3,1				
Llicenciatura en Biologia	3,1				

Titulados sin ventaja de origen. La gran mayoría ha rentabilizado la educación superior

Titulaciones MTU4	%	Titulaciones MTU5	%	Titulaciones MTU6	%
Diplomatura en Ciències Empresarials	7,3	Diplomatura en Ciències Empresarials	4,4	Mestre (Educació Infantil)	6,3
Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	4,7	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	4,0	Diplomatura en Ciències Empresarials	4,0
Diplomatura en Relacions Laborals	4,6	Mestre (Educació Infantil)	3,5	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	3,9
Llicenciatura en Dret	3,5	Llicenciatura en Dret	3,3	Llicenciat en Medicina	3,8
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	2,9	Enginyeria en Informàtica	3,1	Mestre (Educació Primària)	3,7
Enginyeria en Informàtica	2,8	Diplomatura en Infermeria	3,0	Diplomatura en Infermeria	3,3
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	2,7	Llicenciatura en Economia	2,9	Llicenciatura en Dret	3,2
Llicenciatura en Economia	2,6	Mestre (Educació Primària)	2,8	Mestre (Llengua Estrangera)	3,1
Criminologia	2,5	Mestre (Educació Física)	2,6	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	2,5
Llicenciat en Psicologia	2,5	Diplomatura en Relacions Laborals	2,5	Llicenciat en Psicologia	2,4
Llicenciatura en Història	2,0	Llicenciat en Medicina	2,5	Mestre (Educació Física)	2,4
Enginyeria Tècnica Industrial (Electrònica Industrial)	1,9	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	2,3	Mestre (Educació Musical)	2,4
Enginyeria Tècnica Industrial (Química Industrial)	1,9	Mestre (Educació Especial)	2,2	Llicenciatura en Química	2,3
Enginyeria Tècnica Industrial (Mecànica)	1,8	Diplomatura en Educació Social	1,9	Enginyeria Tècnica Industrial (Mecànica)	2,2
Llicenciat en Pedagogia	1,8	Llicenciat en Psicologia	1,7	Diplomatura en Relacions Laborals	2,1
Llicenciatura en Química	1,8	Enginyeria Tècnica Industrial (Mecànica)	1,6	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	2,1
Enginyeria de Telecomunicacions	1,7	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	1,6	Llicenciatura en Psicopedagogia	2,1
Llicenciatura en Ciències del Treball	1,7	Enginyeria Industrial	1,6		
		Enginyeria de Telecomunicacions	1,5		
		Mestre (Llengua Estrangera)	1,4		

Titulados con alta ventaja de origen

Titulaciones MTU7	%	Titulaciones MTU8	%
Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	4,6	Llicenciat en Medicina	7,1
Llicenciat en Medicina	4,2	Llicenciatura en Dret	5,1
Llicenciatura en Dret	4,2	Diplomatura en Ciències Empresarials	3,1
Llicenciatura en Economia	3,3	Diplomatura en Infermeria	3,1
Diplomatura en Ciències Empresarials	3,1	Llicenciatura en Biologia	2,9
Enginyeria de Telecomunicacions	2,8	Mestre (Educació Infantil)	2,9
Mestre (Educació Primària)	2,7	Enginyeria en Informàtica	2,8
Mestre (Educació Infantil)	2,6	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses	2,6
Mestre (Llengua Estrangera)	2,1	Mestre (Educació Física)	2,4
Enginyeria en Informàtica	2,0	Diplomatura en Educació Social	2,2
Enginyeria Industrial	1,9	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	2,1
Llicenciat en Psicologia	1,9	Llicenciatura en Economia	2,1
Llicenciatura en Biologia	1,9	Mestre (Llengua Estrangera)	2,1
Llicenciatura en Periodisme	1,9	Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	1,9
Mestre (Educació Física)	1,8	Mestre (Educació Primària)	1,9
Diplomatura en Infermeria	1,7	Enginyeria de Telecomunicacions	1,8
Llicenciat en Ciències Ambientals	1,7	Llicenciat en Psicologia	1,8
Diplomatura en Relacions Laborals	1,5	Llicenciatura en Periodisme	1,8
Enginyeria Tècnica Industrial (Electrònica Industrial)	1,5	Enginyeria Química	1,7
Enginyeria Química	1,5		
Enginyeria Tècnica Industrial (Mecànica)	1,5		

Porcentaje de cada grupo sobre la Titulación	Total	MTU1	MTU2	MTU3	MTU4	MTU5	MTU6	MTU7	MTU8	Total
Arquitectura	60	0,0	1,7	3,3	6,7	33,3	13,3	25,0	16,7	100
Arquitectura Tècnica	100	3,0	0,0	2,0	29,0	38,0	13,0	9,0	6,0	100
Belles Arts	54	5,6	3,7	3,7	33,3	22,2	9,3	16,7	5,6	100
Biblioteconomia i Documentació	38	5,3	0,0	0,0	28,9	21,1	5,3	23,7	15,8	100
Criminologia	97	3,1	1,0	1,0	52,6	26,8	4,1	9,3	2,1	100
Diplomat en Logopèdia	17	0,0	0,0	0,0	17,6	35,3	11,8	23,5	11,8	100
Diplomatura d'Òptica i Optometria	48	0,0	0,0	0,0	16,7	45,8	10,4	14,6	12,5	100
Diplomatura de Màquines Navals	6	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	0,0	16,7	33,3	100
Diplomatura de Navegació Marítima	9	11,1	0,0	0,0	11,1	11,1	0,0	55,6	11,1	100
Diplomatura en Ciències Empresarials	405	2,0	0,5	2,7	36,3	33,1	8,6	11,4	5,4	100
Diplomatura en Educació Social	138	0,7	0,7	0,0	20,3	42,0	9,4	15,2	11,6	100
Diplomatura en Estadística	33	0,0	0,0	0,0	21,2	39,4	18,2	12,1	9,1	100
Diplomatura en Gestió i Administració Pública	65	6,2	1,5	1,5	44,6	36,9	1,5	7,7	0,0	100
Diplomatura en Infermeria	181	0,0	0,0	0,0	8,3	49,7	16,0	13,8	12,2	100
Diplomatura en Relacions Laborals	231	3,5	0,9	0,4	40,3	32,9	7,8	10,0	4,3	100
Diplomatura en Treball Social	110	1,8	0,0	0,0	24,5	36,4	13,6	13,6	10,0	100
Diplomatura en Turisme	43	4,7	0,0	2,3	44,2	23,3	7,0	7,0	11,6	100
Enginyeria Agronòmica	52	0,0	0,0	5,8	17,3	48,1	15,4	9,6	3,8	100
Enginyeria de Camins, Canals i Ports	70	0,0	0,0	0,0	11,4	42,9	5,7	28,6	11,4	100
Enginyeria de Forests	31	3,2	0,0	0,0	29,0	32,3	9,7	16,1	9,7	100
Enginyeria de Materials	22	0,0	0,0	0,0	13,6	40,9	13,6	22,7	9,1	100
Enginyeria de Mines	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Enginyeria de Telecomunicacions	144	0,0	0,0	2,1	24,3	32,6	2,8	29,2	9,0	100
Enginyeria Electrònica	43	0,0	0,0	2,3	25,6	34,9	11,6	20,9	4,7	100
Enginyeria en Automàtica i Electrònica Industrial	37	2,7	2,7	0,0	18,9	37,8	8,1	16,2	13,5	100
Enginyeria en Informàtica	224	0,0	0,0	2,7	25,4	42,0	7,6	13,4	8,9	100
Enginyeria en Organització Industrial	71	0,0	0,0	1,4	25,4	38,0	4,2	23,9	7,0	100
Enginyeria Geològica	12	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	8,3	16,7	0,0	100
Enginyeria Industrial	125	0,0	0,8	0,0	18,4	38,4	12,8	23,2	6,4	100
Enginyeria Química	105	0,0	0,0	0,0	26,7	33,3	7,6	21,0	11,4	100
Enginyeria Tèc. de Telecomunicacions (Sist. de	25	0,0	0,0	0,0	32,0	40,0	4,0	16,0	8,0	100
Enginyeria Tèc. de Telecomunicacions (Sistemes	67	0,0	0,0	0,0	41,8	26,9	7,5	16,4	7,5	100
Enginyeria Tèc. de Telecomunicacions (So i	29	0,0	3,4	0,0	27,6	41,4	3,4	17,2	6,9	100
Enginyeria Tèc. de Telecomunicacions	46	0,0	0,0	2,2	37,0	28,3	6,5	17,4	8,7	100
Enginyeria Tècnica Aeronàutica (Aeronavegació)	18	0,0	0,0	0,0	27,8	38,9	5,6	27,8	0,0	100
Enginyeria Tècnica Agrícola (Explotacions	19	0,0	0,0	0,0	26,3	26,3	21,1	5,3	21,1	100
Enginyeria Tècnica Agrícola (Hortofruticultura i	15	0,0	0,0	0,0	40,0	33,3	6,7	20,0	0,0	100
Enginyeria Tècnica Agrícola (Indústries Agràries i	52	1,9	1,9	0,0	23,1	30,8	11,5	13,5	17,3	100
Enginyeria Tècnica Agrícola (Mecanització i	4	0,0	0,0	0,0	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0	100
Enginyeria Tècnica d'Obres Públiques	50	0,0	0,0	0,0	30,0	34,0	6,0	18,0	12,0	100
Enginyeria Tècnica de Mines (Explotació de	11	0,0	0,0	0,0	9,1	45,5	18,2	18,2	9,1	100
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	173	0,6	0,0	4,0	33,5	28,3	12,7	12,1	8,7	100
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	179	0,6	0,0	1,1	30,2	38,5	10,1	11,7	7,8	100
Enginyeria Tècnica en Topografia	18	0,0	0,0	0,0	16,7	44,4	5,6	22,2	11,1	100
Enginyeria Tècnica Forestal (Explotacions	20	5,0	0,0	0,0	25,0	40,0	0,0	25,0	5,0	100
Enginyeria Tècnica Forestal (Indústries Forestals)	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100
Enginyeria Tècnica Industrial (Electricitat)	65	0,0	4,6	1,5	35,4	29,2	7,7	16,9	4,6	100
Enginyeria Tècnica Industrial (Electrònica	117	0,0	0,0	0,0	33,3	35,9	5,1	19,7	6,0	100
Enginyeria Tècnica Industrial (Mecànica)	136	0,0	0,0	0,7	27,2	36,8	14,0	16,2	5,1	100
Enginyeria Tècnica Industrial (Química Industrial))	101	3,0	0,0	0,0	37,6	38,6	6,9	8,9	5,0	100
Enginyeria Tècnica Industrial (Tèxtil)	6	0,0	0,0	0,0	50,0	16,7	0,0	16,7	16,7	100
Enginyeria Tècnica Naval en Propulsió i Serveis	11	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3	9,1	36,4	0,0	100
Enologia	22	4,5	0,0	0,0	27,3	31,8	9,1	22,7	4,5	100
Farmàcia	67	1,5	0,0	0,0	14,9	41,8	7,5	26,9	7,5	100
Filologia Alemanya	6	0,0	0,0	0,0	33,3	33,3	16,7	16,7	0,0	100
Filologia Àrab	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100
Filologia Eslava	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100
Filologia Hebrea	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100
Fisioteràpia	26	3,8	0,0	0,0	3,8	46,2	15,4	26,9	3,8	100

Porcentaje de cada grupo sobre la Titulación	Total	MTU1	MTU2	MTU3	MTU4	MTU5	MTU6	MTU7	MTU8	Total
Investigació i Tècniques de Mercat	59	1,7	0,0	0,0	25,4	32,2	8,5	27,1	5,1	100
Lingüística	11	0,0	0,0	0,0	27,3	36,4	9,1	27,3	0,0	100
Llicenciat en Antropologia Social i Cultural	75	1,3	0,0	0,0	32,0	40,0	12,0	12,0	2,7	100
Llicenciat en Bioquímica	49	0,0	0,0	2,0	16,3	51,0	16,3	12,2	2,0	100
Llicenciat en Biotecnologia	18	0,0	0,0	0,0	16,7	38,9	5,6	33,3	5,6	100
Llicenciat en Ciències Ambientals	82	0,0	0,0	0,0	20,7	26,8	14,6	30,5	7,3	100
Llicenciat en Documentació	38	2,6	0,0	0,0	26,3	42,1	5,3	18,4	5,3	100
Llicenciat en Física	48	0,0	0,0	0,0	22,9	29,2	10,4	22,9	14,6	100
Llicenciat en Geologia	38	2,6	0,0	0,0	44,7	26,3	2,6	21,1	2,6	100
Llicenciat en Matemàtiques	51	0,0	0,0	0,0	29,4	43,1	3,9	15,7	7,8	100
Llicenciat en Medicina	224	0,0	0,0	0,0	0,4	33,9	14,7	28,1	22,8	100
Llicenciat en Pedagogia	113	3,5	0,0	0,0	32,7	31,0	8,0	17,7	7,1	100
Llicenciat en Psicologia	170	1,2	0,6	0,6	30,0	30,6	12,4	17,1	7,6	100
Llicenciat en Publicitat i Relacions Públiques	61	1,6	0,0	4,9	23,0	27,9	8,2	29,5	4,9	100
Llicenciat en Sociologia	74	5,4	0,0	1,4	27,0	39,2	2,7	16,2	8,1	100
Llicenciat en Teoria de la Literatura i Literatura	20	0,0	0,0	5,0	20,0	40,0	5,0	25,0	5,0	100
Llicenciat en Traducció i Interpretació (Alemany)	11	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3	9,1	27,3	9,1	100
Llicenciat en Traducció i Interpretació (Anglès)	39	0,0	0,0	0,0	23,1	35,9	7,7	23,1	10,3	100
Llicenciat en Traducció i Interpretació (Francès)	10	10,0	0,0	0,0	10,0	30,0	20,0	20,0	10,0	100
Llicenciat en Veterinària	42	0,0	0,0	0,0	2,4	45,2	14,3	19,0	19,0	100
Llicenciatura de Ciències i Tècniques	8	0,0	0,0	0,0	25,0	25,0	12,5	37,5	0,0	100
Llicenciatura en Administració i Direcció	343	0,6	0,0	0,9	27,7	35,3	9,9	20,1	5,5	100
Llicenciatura en Biologia	121	3,3	0,0	0,0	17,4	33,9	5,0	23,1	17,4	100
Llicenciatura en Ciència i Tecnologia d'Aliments	64	0,0	1,6	1,6	17,2	37,5	6,3	28,1	7,8	100
Llicenciatura en Ciències Actuarials i Financeres	26	0,0	0,0	0,0	19,2	34,6	11,5	11,5	23,1	100
Llicenciatura en Ciències del Treball	98	5,1	2,0	0,0	34,7	33,7	11,2	10,2	3,1	100
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de	95	3,2	0,0	3,2	22,1	35,8	7,4	16,8	11,6	100
Llicenciatura en Comunicació Audiovisual	93	3,2	1,1	3,2	28,0	32,3	5,4	16,1	10,8	100
Llicenciatura en Dret	305	0,7	0,3	0,7	23,3	33,1	9,2	20,7	12,1	100
Llicenciatura en Economia	224	0,4	0,0	1,8	23,7	39,7	5,4	22,3	6,7	100
Llicenciatura en Filologia Anglesa	82	1,2	0,0	1,2	26,8	42,7	12,2	12,2	3,7	100
Llicenciatura en Filologia Catalana	23	0,0	0,0	0,0	4,3	43,5	30,4	17,4	4,3	100
Llicenciatura en Filologia Clàssica	6	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	16,7	33,3	100
Llicenciatura en Filologia Francesa	10	0,0	0,0	10,0	20,0	40,0	20,0	0,0	10,0	100
Llicenciatura en Filologia Hispànica	49	6,1	0,0	0,0	22,4	40,8	12,2	14,3	4,1	100
Llicenciatura en Filologia Italiana	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100
Llicenciatura en Filosofia	41	14,6	0,0	2,4	22,0	24,4	19,5	17,1	0,0	100
Llicenciatura en Geografia	50	10,0	0,0	0,0	32,0	26,0	6,0	20,0	6,0	100
Llicenciatura en Història	101	10,9	0,0	1,0	40,6	25,7	4,0	10,9	6,9	100
Llicenciatura en Història de l'Art	75	6,7	1,3	5,3	37,3	22,7	1,3	21,3	4,0	100
Llicenciatura en Història i Ciències de la Música	13	0,0	0,0	0,0	30,8	30,8	15,4	7,7	15,4	100
Llicenciatura en Humanitats	51	2,0	0,0	2,0	27,5	33,3	2,0	17,6	15,7	100
Llicenciatura en Màquines Navals	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100
Llicenciatura en Nàutica i Transport Marítim	3	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0	100
Llicenciatura en Periodisme	116	2,6	0,9	0,9	17,2	34,5	8,6	24,1	11,2	100
Llicenciatura en Psicopedagogia	97	1,0	0,0	0,0	14,4	43,3	18,6	12,4	10,3	100
Llicenciatura en Química	129	0,8	0,0	0,8	28,7	32,6	15,5	13,2	8,5	100
Llicenciatura en Traducció i Interpretació	56	1,8	0,0	3,6	33,9	32,1	3,6	12,5	12,5	100
Llicenciatura Estudis d'Àsia Oriental	6	16,7	0,0	16,7	0,0	50,0	0,0	16,7	0,0	100
Llicenciatura Filologia Romànica	8	0,0	0,0	0,0	12,5	37,5	12,5	25,0	12,5	100
Mestre (Educació Especial)	126	0,0	0,0	0,0	7,1	54,0	13,5	16,7	8,7	100
Mestre (Educació Física)	160	1,3	0,0	0,0	9,4	48,8	13,1	16,9	10,6	100
Mestre (Educació Infantil)	241	0,4	0,0	0,0	7,9	44,0	22,8	16,2	8,7	100
Mestre (Educació Musical)	100	0,0	0,0	2,0	6,0	38,0	21,0	22,0	11,0	100
Mestre (Educació Primària)	185	0,5	0,0	0,0	6,5	46,5	17,3	21,6	7,6	100
Mestre (Llengua Estrangera)	124	0,0	0,0	0,0	5,6	35,5	21,8	25,0	12,1	100
Nutrició Humana i Dietètica	21	0,0	0,0	0,0	28,6	38,1	14,3	14,3	4,8	100
Odontologia	18	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4	16,7	33,3	5,6	100
Podologia	24	0,0	0,0	0,0	8,3	33,3	12,5	33,3	12,5	100
Total	8391	1,5	0,3	1,0	24,0	36,3	10,4	17,9	8,6	100

Anexo: Clasificación académica profesional de Tony Becher

Para clasificar las titulaciones en las cuatro áreas se ha seguido los criterios siguientes:

TABLE I. Broad disciplinary groupings

Biglan	Kolb	Disciplinary areas
Hard pure	Abstract reflective	Natural sciences
Soft pure	Concrete reflective	Humanities and social sciences
Hard applied	Abstract active	Science-based professions
Soft applied	Concrete active	Social professions

Mayor información al respecto puede encontrarse en: Becher, T. (1994). The significance of Disciplinary Differences. *Studies in Higher Education*. Volume 19, N°. 2. pp:151- 161